

**ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра публічного та приватного права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.в.о. директора навчально-наукового гуманітарного інституту

Сергій ГУБАРЄВ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ В ГАЛУЗІ ПРАВА: МЕТОДИКА ТА
МЕТОДОЛОГІЯ**

Другий (магістерський) рівень вищої освіти

галузь знань 081 Право
(шифр та найменування галузі знань)

спеціальність 081 Право
(шифр та найменування спеціальності)

освітньо-професійна програма ОП «Право»
(назва однієї або декількох)

форма(и) навчання денна

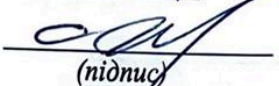
КИЇВ 2023

РОЗРОБНИК силабусу (кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри публічного та приватного права)

_____
(підпис) Ніна Міняйло

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри публічного та приватного права

Протокол № 1 від 22.08.2023р

Завідувач кафедри
_____
(підпис) Сергій Губарев

Гарант освітньо-професійної програми «Право»

(кандидат юридичних наук, доцент, доцент, завідувач кафедри публічного та приватного права)

_____
(підпис) Сергій Губарев

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
1. Назва навчальної дисципліни, код в ОПП	ОК 1. Наукові дослідження в галузі пр методика та методологія
2. Статус навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна загальної підготовки
3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	5 рік навчання, 1 семестр
4. Обсяг навчальної дисципліни (кількість кредитів, загальна кількість годин (аудиторних за видами занять, самостійної роботи здобувача вищої освіти)	4 кредити, 120 годин Аудиторних – 44 Самостійна робота – 76
5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	Іспит
6. Інформація про консультації	Протягом семестру
7. Мова викладання	Українська
8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)	Міняйло Ніна Євгенівна кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри публічного та приватного пр
9. Контактна інформація викладача	miniailo.nina@tnu.edu.ua
10. Посилання на силабус на веб-сайті Університету	

2. Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни. Дисципліна «Наукові дослідження в галузі права: методика та методологія» належить до основних, фундаментальних дисциплін, які забезпечують формування у магістрів необхідних знань, умінь та навичок у підготовці наукового дослідження; опанування науково-практичними знаннями щодо методів наукового дослідження та методології написання.

Мета вивчення курсу передбачає засвоєння студентами системи знань, навиків і вмінь з використання наукових засобів і методів для підготовки та написання наукового дослідження.

Завданнями та цілями вивчення дисципліни є:

- вивчення основних методів наукового дослідження;
- отримати систематизовані стійкі знання щодо особливостей уявлень про сучасні правові вчення, теорії, доктрини, концепції тощо;
- підвищення рівня правової свідомості, правової культури, моральних, естетичних та інших якостей дослідника;
- формування наукового світогляду щодо уявлень порівняльно-правового аналізу сучасних правових вчень та інших систем теоретичних правових знань;
- підвищення рівня правової свідомості, правової культури, моральних, естетичних та інших якостей дослідника;
- пізнання методології підготовки та написання наукового дослідження;
- уміння застосування різних методів наукового дослідження.

Передумови для вивчення дисципліни:

Препозит:	Постпозит
Кримінальне право. Загальна частина Кримінальне право. Особлива частина Кримінально-процесуальне право Кримінально-виконавче право та ін.	Критичне мислення у професії юриста

Очікувані програмні результати навчання за дисципліною (за Освітньою програмою):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність проводити досліджень на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

СК16. Здатність обирати адекватні засоби та способи подолання стресу та саморегуляції емоційного стану в професійній діяльності.

СК17. Здатність засвоєння правового досвіду суспільства, розуміння його соціально – правових зв'язків та формування власної адаптаційної мобільності.

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни

Шифр та назва компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння/ навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
-				
Загальні компетентності (ЗК)				
	ПРН	ПРН	ПРН	ПРН
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	РН11 РН12 РН13	РН1 РН3 РН4	РН6 РН7	РН8 РН9
ЗК2. Здатність проводити досліджень на відповідному рівні.	РН11 РН12 РН13	РН1 РН3 РН4	РН6 РН7	РН8 РН9
ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	РН11 РН12 РН13	РН1 РН3 РН4	РН6 РН7	РН8 РН9
ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	РН11 РН12 РН13	РН1 РН3 РН4	РН6 РН7	РН8 РН9

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.	PH11 PH12 PH13	PH1 PH3 PH4	PH6 PH7	PH8 PH9
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)				
СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.	PH11 PH12 PH13	PH1 PH3 PH4	PH6 PH7	PH8 PH9
СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.	PH11 PH12 PH13	PH1 PH3 PH4	PH6 PH7	PH8 PH9
СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.	PH11 PH12 PH13	PH1 PH3 PH4	PH6 PH7	PH8 PH9
СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.	PH11 PH12 PH13	PH1 PH3 PH4	PH6 PH7	PH8 PH9
СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.	PH11 PH12 PH13	PH1 PH3 PH4	PH6 PH7	PH8 PH9
СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.	PH11 PH12 PH13	PH1 PH3 PH4	PH6 PH7	PH8 PH9
СК16. Здатність обирати адекватні засоби та способи подолання стресу та саморегуляції	PH11 PH12 PH13	PH1 PH3 PH4	PH6 PH7	PH8 PH9

емоційного стану в професійній діяльності.				
СК17. Здатність засвоєння правового досвіду суспільства, розуміння його соціально – правових зв'язків та формування власної адаптаційної мобільності.	PH11 PH12 PH13	PH1 PH3 PH4	PH6 PH7	PH8 PH9

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Наука як система знань. Категоріальний апарат наукового дослідження

1. Наука як система знань. Функції науки. Класифікація наук.
2. Організація науково-дослідної діяльності в Україні.
3. Формування вченого як особистості та режим його праці.
4. Види наукового дослідження, етапи та обґрунтування доцільності проведення.
5. Прийоми викладу матеріалів наукового дослідження. Мова та стиль наукової роботи.
6. Апробація та оприлюднення результатів наукового дослідження. Впровадження результатів та ефективність наукового дослідження.

Тема 2. Види та етапи наукових досліджень

1. Порядок здійснення наукового дослідження.
2. Суть, мета, об'єкт і предмет наукового дослідження.
3. Етапи науково-дослідної роботи. Формулювання теми дослідження.
4. Визначення предмета, об'єкта, мети та завдання дослідження.

Тема 3. Інформаційне забезпечення наукових досліджень

1. Поняття про наукову інформацію та її роль в проведенні наукових досліджень.
2. Види джерел інформації. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.
3. Правила складання бібліографічного опису для списку літературних джерел.
4. Правила наведення цитат та бібліографічних посилань у текстах наукових робіт.
5. Некоректне використання наукових літературних джерел. Ознаки плагіату.

Тема 4. Підготовка та написання тез конференції, наукової статті

1. Суть доповідей (повідомлень) на конференції. Форма доповіді (повідомлення), короткий зміст виступу. Публікація доповіді у міжнародних, всеукраїнських та регіональних збірниках тез конференції.
2. Побудова доповіді: проблематика, виклад основного матеріалу, висновки. Підготовка до виступу, основні моменти.
3. Наукова стаття: поняття, функції. Методика підготовки та вимоги до оформлення наукової статті. Техніка написання тексту.
4. Побудова тексту: постановка проблеми, аналіз останніх досліджень, постановка завдання, вклад основного матеріалу, висновки, список використаної літератури.
5. Важливість написання наукових статей для студентів-магістрів як майбутніх науковців.

Тема 5. Написання кваліфікаційної (магістерської) роботи: вимоги до змісту та оформлення

1. Вимоги та оформлення кваліфікаційних (магістерських) робіт. Планування написання

роботи магістрантом. Реферування літератури.

2. Складання індивідуального плану роботи магістранта. Розробка календарного плану виконання випускної науковокваліфікаційної роботи.
3. Розробка плану впровадження результатів наукових досліджень.
4. Виконання магістерської роботи. Обґрунтування теми, розробка її змісту, проведення наукового дослідження, апробація результатів дослідження у практиці діяльності об'єктів дослідження.

Тема 6. Науковий метод та основи методології досліджень

1. Науковий метод. Предмет методології науки. Етапи науково-дослідної роботи. Співвідношення мети і завдань дослідження.
2. Методологія наукового пізнання: поняття, класифікаційні рівні і основні принципи. Основні елементи методології наукових досліджень.
3. Загальна характеристика методів науки. Класифікація методів наукового дослідження.
4. Процес наукового дослідження. Методика дослідження. Результати дослідження.

Тема 7. Теоретичні методи досліджень.

1. Принципи - інструменти пізнання.
2. Абстрагування та ідеалізація.
3. Методи аналізу, класифікації і побудови теорій.
4. Теоретичні методи досліджень. Наукові закони, регулярність та випадковість.
5. Задачі теоретичного дослідження. Складові теоретичного дослідження.

Тема 8. Емпіричні методи дослідження та інструментарій обробки даних емпіричних досліджень. Системний метод досліджень.

1. Основні поняття теорії вимірювань.
2. Спостереження як метод пізнання.
3. Експеримент як особлива форма наукового пізнання.
4. Емпіричні методи дослідження. Загальні та спеціальні методи наукового дослідження.
5. Методологія дослідження складних систем Системний метод. Системний підхід і системний аналіз.
6. Самоорганізація систем и синергетика. Синергетичний аналіз складно організованих систем.
7. Методологія дослідження складних систем. Становлення системного метода досліджень.

Тема 9. Методологія роботи над науковими дисертаціями

1. Організація написання та оформлення наукового дослідження.
2. Загальна характеристика, вибір теми дослідження, складання плану дисертації, послідовність виконання, підготовчий етап, робота з текстом, оформлення.
3. Основні вимоги до написання та оформлення дисертацій.

Тема 10. Технологія роботи над представленням результатів дисертації доктора філософії.

1. Презентація, захист, апробація та впровадження результатів наукових досліджень.
2. Сутність наукової публікації, її основні види, функції, кількість і обсяг.
3. Наукова монографія, наукова стаття, тези наукової доповіді. Реферат. Наукова стаття.
4. Виступ, доповідь, інформаційне повідомлення на семінарах, наукових, науково-практичних конференціях, симпозіумах.
5. Захист дисертаційної роботи. Впровадження результатів закінчених наукових досліджень.

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Всього	у тому числі			
		л	п/л аб.	се м.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Наука як система знань. Категоріальний апарат наукового дослідження		2		2	
Тема 2. Види та етапи наукових досліджень		2		4	
Тема 3. Інформаційне забезпечення наукових досліджень		2		2	
Тема 4. Підготовка та написання тез конференції, наукової статті		2		2	
Тема 5. Написання кваліфікаційної (магістерської) роботи: вимоги до змісту та оформлення		2		2	
Тема 6. Науковий метод та основи методології досліджень		2		2	
Тема 7. Теоретичні методи досліджень.		2		4	
Тема 8. Емпіричні методи дослідження та інструментарій обробки даних емпіричних досліджень. Системний метод досліджень.		2		2	
Тема 9. Методологія роботи над науковими дисертаціями		2		2	
Тема 10. Технологія роботи над представленням результатів дисертації доктора філософії.		2		2	
Разом		20		24	
Іспит		2			
Усього годин		22		24	

4. Організація самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів є засобом засвоєння студентами навчального матеріалу у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Для організації самостійної роботи студент спершу обов'язково повинен ознайомитись із навчальними матеріалами наданими викладачем за наданим завданням. У подальшому, передбачається можливість самостійного пошуку додаткового навчального матеріалу, засвоєння нового матеріалу, повторення та закріплення його застосування на практиці. Надається перевага колективній роботі під контролем викладача.

4.1. Підготовка до семінарських та практичних (лабораторних) занять

Підготовка студента до семінарських занять повинна здійснюватись першочергово на основі матеріалу наданого викладачем, а також на основі додаткової літератури та додаткового наочного матеріалу.

Підготовка здійснюється відповідно до плану, наданого викладачем.

Для виконання завдань студенти користуються додатковими матеріалами, наданими викладачем або сформованими самостійно.

Тема 1. Наука як система знань. Категоріальний апарат наукового дослідження

1. Наука як система знань. Функції науки. Класифікація наук.
2. Організація науково-дослідної діяльності в Україні.
3. Формування вченого як особистості та режим його праці.
4. Види наукового дослідження, етапи та обґрунтування доцільності проведення.
5. Прийоми викладу матеріалів наукового дослідження. Мова та стиль наукової роботи.
6. Апробація та оприлюднення результатів наукового дослідження. Впровадження результатів та ефективність наукового дослідження.

Тема 2. Види та етапи наукових досліджень

1. Порядок здійснення наукового дослідження.
2. Суть, мета, об'єкт і предмет наукового дослідження.
3. Етапи науково-дослідної роботи. Формулювання теми дослідження.
4. Визначення предмета, об'єкта, мети та завдання дослідження.

Тема 3. Інформаційне забезпечення наукових досліджень

1. Поняття про наукову інформацію та її роль в проведенні наукових досліджень.
2. Види джерел інформації. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.
3. Правила складання бібліографічного опису для списку літературних джерел.
4. Правила наведення цитат та бібліографічних посилань у текстах наукових робіт.
5. Некоректне використання наукових літературних джерел. Ознаки плагіату.

Тема 4. Підготовка та написання тез конференції, наукової статті

1. Суть доповідей (повідомлень) на конференції. Форма доповіді (повідомлення), короткий зміст виступу. Публікація доповіді у міжнародних, всеукраїнських та регіональних збірниках тез конференції.
2. Побудова доповіді: проблематика, виклад основного матеріалу, висновки. Підготовка до виступу, основні моменти.
3. Наукова стаття: поняття, функції. Методика підготовки та вимоги до оформлення наукової статті. Техніка написання тексту.
4. Побудова тексту: постановка проблеми, аналіз останніх досліджень, постановка завдання, вклад основного матеріалу, висновки, список використаної літератури.
5. Важливість написання наукових статей для студентів-магістрів як майбутніх науковців.

Тема 5. Написання кваліфікаційної (магістерської) роботи: вимоги до змісту та оформлення

1. Вимоги та оформлення кваліфікаційних (магістерських) робіт. Планування написання роботи магістрантом. Реферування літератури.
2. Складання індивідуального плану роботи магістранта. Розробка календарного плану виконання випускної науковокваліфікаційної роботи.
3. Розробка плану впровадження результатів наукових досліджень.
4. Виконання магістерської роботи. Обґрунтування теми, розробка її змісту, проведення наукового дослідження, апробація результатів дослідження у практиці діяльності об'єктів дослідження.

Тема 6. Науковий метод та основи методології досліджень

1. Науковий метод. Предмет методології науки. Етапи науково-дослідної роботи. Співвідношення мети і завдань дослідження.

2. Методологія наукового пізнання: поняття, класифікаційні рівні і основні принципи. Основні елементи методології наукових досліджень.
3. Загальна характеристика методів науки. Класифікація методів наукового дослідження.
4. Процес наукового дослідження. Методика дослідження. Результати дослідження.

Тема 7. Теоретичні методи досліджень.

2. Принципи - інструменти пізнання.
2. Абстрагування та ідеалізація.
3. Методи аналізу, класифікації і побудови теорій.
4. Теоретичні методи досліджень. Наукові закони, регулярність та випадковість.
5. Задачі теоретичного дослідження. Складові теоретичного дослідження.

Тема 8. Емпіричні методи дослідження та інструментарій обробки даних емпіричних досліджень. Системний метод досліджень.

1. Основні поняття теорії вимірювань.
2. Спостереження як метод пізнання.
3. Експеримент як особлива форма наукового пізнання.
4. Емпіричні методи дослідження. Загальні та спеціальні методи наукового дослідження.
5. Методологія дослідження складних систем Системний метод. Системний підхід і системний аналіз.
6. Самоорганізація систем и синергетика. Синергетичний аналіз складно організованих систем.
7. Методологія дослідження складних систем. Становлення системного метода досліджень.

Тема 9. Методологія роботи над науковими дисертаціями

1. Організація написання та оформлення наукового дослідження.
2. Загальна характеристика, вибір теми дослідження, складання плану дисертації, послідовність виконання, підготовчий етап, робота з текстом, оформлення.
3. Основні вимоги до написання та оформлення дисертацій.

Тема 10. Технологія роботи над представленням результатів дисертації доктора філософії.

1. Презентація, захист, апробація та впровадження результатів наукових досліджень.
2. Сутність наукової публікації, її основні види, функції, кількість і обсяг.
3. Наукова монографія, наукова стаття, тези наукової доповіді. Реферат. Наукова стаття.
4. Виступ, доповідь, інформаційне повідомлення на семінарах, наукових, науково-практичних конференціях, симпозіумах.
5. Захист дисертаційної роботи. Впровадження результатів закінчених наукових досліджень.

4.2. Перелік питань для підготовки до підсумкового контролю

1. Наука як система знань. Функції науки. Класифікація наук.
2. Організація науково-дослідної діяльності в Україні.
3. Формування вченого як особистості та режим його праці.
4. Види наукового дослідження, етапи та обґрунтування доцільності проведення.
5. Прийоми викладу матеріалів наукового дослідження. Мова та стиль наукової роботи.
6. Апробація та оприлюднення результатів наукового дослідження. Впровадження результатів та ефективність наукового дослідження.

7. Порядок здійснення наукового дослідження.
8. Суть, мета, об'єкт і предмет наукового дослідження.
9. Етапи науково-дослідної роботи. Формулювання теми дослідження.
10. Визначення предмета, об'єкта, мети та завдання дослідження.
11. Поняття про наукову інформацію та її роль в проведенні наукових досліджень.
12. Види джерел інформації. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.
13. Правила складання бібліографічного опису для списку літературних джерел.
14. Правила наведення цитат та бібліографічних посилань у текстах наукових робіт.
15. Некоректне використання наукових літературних джерел. Ознаки плагіату.
16. Суть доповідей (повідомлень) на конференції. Форма доповіді (повідомлення), короткий зміст виступу. Публікація доповіді у міжнародних, всеукраїнських та регіональних збірниках тез конференції.
17. Побудова доповіді: проблематика, виклад основного матеріалу, висновки. Підготовка до виступу, основні моменти.
18. Наукова стаття: поняття, функції. Методика підготовки та вимоги до оформлення наукової статті. Техніка написання тексту.
19. Побудова тексту: постановка проблеми, аналіз останніх досліджень, постановка завдання, вклад основного матеріалу, висновки, список використаної літератури.
20. Важливість написання наукових статей для студентів-магістрів як майбутніх науковців.
21. Вимоги та оформлення кваліфікаційних (магістерських) робіт. Планування написання роботи магістрантом. Реферування літератури.
22. Складання індивідуального плану роботи магістранта. Розробка календарного плану виконання випускної науковокваліфікаційної роботи.
23. Розробка плану впровадження результатів наукових досліджень.
24. Виконання магістерської роботи. Обґрунтування теми, розробка її змісту, проведення наукового дослідження, апробація результатів дослідження у практиці діяльності об'єктів дослідження.
25. Науковий метод. Предмет методології науки. Етапи науково-дослідної роботи. Співвідношення мети і завдань дослідження.
26. Методологія наукового пізнання: поняття, класифікаційні рівні і основні принципи. Основні елементи методології наукових досліджень.
27. Загальна характеристика методів науки. Класифікація методів наукового дослідження.
28. Процес наукового дослідження. Методика дослідження. Результати дослідження.
29. Принципи - інструменти пізнання.
30. Абстрагування та ідеалізація.
31. Методи аналізу, класифікації і побудови теорій.
32. Теоретичні методи досліджень. Наукові закони, регулярність та випадковість.
33. Задачі теоретичного дослідження. Складові теоретичного дослідження.
34. Основні поняття теорії вимірювань.
35. Спостереження як метод пізнання.
36. Експеримент як особлива форма наукового пізнання.
37. Емпіричні методи дослідження. Загальні та спеціальні методи наукового дослідження.
38. Методологія дослідження складних систем. Системний метод.
39. Самоорганізація систем и синергетика. Синергетичний аналіз складно організованих систем.
40. Методологія дослідження складних систем. Становлення системного метода досліджень.
41. Організація написання та оформлення наукового дослідження.
42. Загальна характеристика, вибір теми дослідження, складання плану дисертації,

- послідовність виконання, підготовчий етап, робота з текстом, оформлення.
43. Основні вимоги до написання та оформлення дисертацій.
  44. Презентація, захист, апробація та впровадження результатів наукових досліджень.
  45. Сутність наукової публікації, її основні види, функції, кількість і обсяг.
  46. Наукова монографія, наукова стаття, тези наукової доповіді. Реферат. Наукова стаття.
  47. Виступ, доповідь, інформаційне повідомлення на семінарах, наукових, науково-практичних конференціях, симпозіумах.
  48. Захист дисертаційної роботи. Впровадження результатів закінчених наукових досліджень.

5. Критерії та система оцінювання результатів навчання

Об'єктом оцінювання знань умінь та навичок студентів є програмний матеріал освітнього компонента, засвоєння якого перевіряється під час контролю. Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмного матеріалу, виконання практичних робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту, написання звіту, реферату, здатності публічно, письмово чи в електронному форматі представляти певний матеріал. Завданням підсумкового контролю (заліку) є підсумкова перевірка глибини засвоєння студентом програмного матеріалу освітнього компонента, логіки та взаємозв'язків між окремими його розділами, здатності до творчого використання набутих знань; уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми, що впливає зі змісту освітнього компонента тощо.

Встановлюється порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-балової університетської шкали оцінювання в розширену шкалу та європейську шкалу ECTS. Критеріями оцінювання є:

а) при усних відповідях: • повнота розкриття питання; • логіка викладення, культура мовлення; • впевненість, емоційність та аргументованість; • використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань, інтернет ресурсів тощо); • аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки.

б) при виконанні письмових завдань: • повнота розкриття питання; • цілісність, систематичність, логічна послідовність, уміння; • підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки, різних технічних засобів (плівок, слайдів, приладів, схем тощо).

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом із подальшим його оцінюванням застосовуватимуться наступні рівні досягнень студентів.

Високий рівень. Студент вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та додаткової літератури, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.

Достатній рівень. Студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань та умінь для формулювання висновків, допускає несуттєві неточності.

Задовільний рівень. Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання в стандартних ситуаціях.

Низький рівень. Студент володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно.

Незадовільний рівень. Студент не володіє навчальним матеріалом. Кожну оцінку рівня досягнень студента викладач повинен аргументовано умотивувати.

5.1. Політика курсу

Політика даного курсу передбачає роботу в команді та самостійну роботу із дотримання академічної доброчесності. Клімат спілкування в аудиторії є дружнім, творчим,

відкритим до конструктивного діалогу, вітається висловлювання власної думки студента сприводу навчального курсу. Виконання студентом поставлених завдань повинно здійснюватись у встановлений термін.

Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача. Презентації, виконані завдання та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.

Вимоги викладача: відвідування навчальних занять; активність студента під час практичних занять; своєчасне виконання завдань самостійної роботи; відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях. Не допустимо: пропуск занять без поважних причин; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття не у навчальних цілях (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів); списування та плагіат.

5.2. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79	добре	C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

6. Рекомендовані джерела інформації

Основні.

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Про наукову і науково-технічну діяльність. Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
3. Про вищу освіту. Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
4. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII зі змін. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
5. Про науково-технічну інформацію : Закон України від 25.06.1993 № 3322-XIIзі змін. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/annot/3322-12>
6. Про схвалення Концепції розвитку Національної академії наук України на 2014 - 2023 роки. НАН України; Постанова, Концепція, Перелік від 25.12.2013 № 187. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0187550-13#Text>
7. ДСТУ 8302:2015 Національний стандарт України «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». URL:<https://drive.google.com/file/d/0B1Ugk1fhA47Ha1NfZk1YZ3QzeEU/view>
8. Правила оформлення списку використаних джерел при написанні наукових робіт. URL:

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/pravyloaoformlennyaspyskuvykorystanyhdzherel.pdf>

9. Довідник здобувача наукового ступеня : зб. нормативних документів з питань атестації наукових кадрів вищої кваліфікації / упор. Ю.І. Цеков. – Київ : Ред. Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України, 2010. – 48 с.

Додаткові

10. Методологія наукових досліджень. Підручник / Данильян О., Дзьобань О. – Х.: Право. 2019. – 368 с.

11. Хрестоматія з історії та філософії науки / Галіченко М.В., Поліщук І.Є. – Херсон, 2018. 3. Методологія наукових досліджень. Підручник / Стеченко Д.М., Чмир О.С. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 317 с.

12. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). – К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. – 607 с. URL: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/Methodol.pdf>

13. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / О.І. Гуторов; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва – Х.: ХНАУ, 2017. – 272 с. URL: <http://dspace.knau.kharkov.ua/jspui/bitstream/123456789/558/1/Методологія%20та%20організація%20наукових%20досліджень.pdf>

14. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с. URL: https://isp.kiev.ua/images/Page_Image/Library/Methodology_Zatserkovny_Tishayev_Demidov.pdf

15. Організація та методологія наукових досліджень : навч. посіб. / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – Харків : Право, 2017. – 448 с. URL: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/16993/1/Danilyan_Dzoban_NP-58.pdf

16. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с. URL: <https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/Articles/gornostal/vajinskii%20posibnyk.pdf>

17. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. / В.С. Антонюк, Л.Г. Полонський, В.І. Аверченко, Ю.А. Малахов. – К.: НГУУ «КПШ», 2015. – 276 с. URL: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/18679/1/АнтонюкМетодологія%20наукових%20досліджень%20.pdf>

18. Каламбет С.В. Методологія наукових досліджень: Навч. посіб. / С.В. Каламбет, С.І. Іванов, Ю.В. Півняк Ю.В. – Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. – 191 с. URL: <https://pgasa.dp.ua/wpcontent/uploads/2017/10/3-1.pdf>

19. Методологія наукових досліджень : навч. посібник / В. Є. Юринець. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 178 с. URL: http://ism-lnu.podia.com.ua/wp-content/vidannia/pidr/metod_nauk_dosl.pdf

20. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с. — URL: http://www.immsp.kiev.ua/postgraduate/Biblioteka_trudy/Konversky_osn_metod_ta_org_nauk_dosl.2010.pdf

21. Методологія наукових досліджень. Лекції / Гордійко Н.О. – НГУУ «КПШ», – 2020. –

URL: <https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=2922>.

22. Фундаментальне і прикладне в науці: аксіологічні аспекти / В. Н. Заграда. – Філософія гуманітарного знання: соціокультурні виміри. – Чернівці. – 2007. с. 140-142.
URL: <http://eprints.zu.edu.ua/2660/1/08zvmnaa.pdf>

23. Прикладна фізика. Українсько-російсько-англійський тлумачний словник [Текст] : [у 4 т.] / керівник проекту та голов. ред. д-р техн. наук, проф. каф. приклад. фізики НТУУ "КПІ" О. Т. Богорош ; [Укр. акад. друкарства]. - Львів: Українська академія друкарства, 2014. Т. 1 : А - Ж / [уклад.: О. Т. Богорош та ін.]. - 2015. - 579 с.

24. Прикладна фізика. Українсько-російсько-англійський тлумачний словник [Текст] : [у 4 т.] / керівник проекту та голов. ред. д-р техн. наук, проф. каф. приклад. фізики НТУУ "КПІ" О. Т. Богорош ; [Укр. акад. друкарства]. - Львів : Укр. акад. друкарства, 2014 . Т. 2 : З - Н / [уклад.: О. Т. Богорош та ін.]. - 2015. - 656 с.

25. Прикладна фізика. Українсько-російсько-англійський тлумачний словник [Текст] : [у 4 т.] / керівник проекту та голов. ред. д-р техн. наук, проф. каф. приклад. фізики НТУУ "КПІ" О. Т. Богорош ; [Укр. акад. друкарства]. - Львів : Українська академія друкарства, 2014 . Т. 3 : О - Р / [уклад.: О. Т. Богорош та ін.]. - 2015. - 600 с.

26. Прикладна фізика. Українсько-російсько-англійський тлумачний словник [Текст] : [у 4 т.] / керівник проекту та голов. ред. д-р техн. наук, проф. каф. приклад. фізики НТУУ "КПІ" О. Т. Богорош ; Укр. акад. друкарства. - Львів : Укр. акад. друкарства, 2014 - 2015. Т. 4 : С - Я / [уклад.: О. Т. Богорош та ін.]. - 2015. - 1022 с.